

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/97/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112220569
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Harvancová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1112220569.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Harvancovej a členov senátu Mgr. Niny Dubovskej a JUDr. Romana Majerského, v právnej veci žalobcu: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvalý pobyt C. XXX, C., zast. Advokátska kancelária Mandzák a spol. s.r.o., IČO: 35 943 825, so sídlom Zámocká 5, 811 01 Bratislava, proti žalovanej: D. E. F., advokátka, so sídlom G. X, XXX XX H., zast.: Mgr. Zuzana Zajíčková, advokátka, so sídlom Dostojevského rad 17, 811 09 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a o zaplatenie 6 409,12 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 10.07.2024, č.k. B1-4C/87/2013-557, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výroku, ktorým súd žalobu voči žalovanej zamietol m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 5.975,80 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 01.08.2012 do zaplatenia a vo zvyšku sa výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobu voči žalovanej zamietol, p o t v r d z u j e.

II. Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 86,48 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu voči žalovanej 2/ zamietol a žalovanej 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 451 ods. 1,2, § 456, § 458 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 13 ods. 1, § 13 ods. 6, § 17 ods. 4 vyhlášky č. 163/2002 Z.z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 18. marca 2002 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z.z.“), v znení účinnom od 01.01.2003 do 31.12.2004. Vecne rozhodnutie odôvodnil tým, že bezdôvodné obohatenie uplatňované v tomto konaní voči žalovanej nevzniklo. Nebolo sporným, že žalovaná zastupovala žalobcu v konaní o ochranu osobnosti vedenom na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 8C 161/2003. Strany sporu dňa 27.01.2004 uzavreli dohodu o právnej pomoci s podielovou odmenou, ktorú žalobca dňa 05.01.2005 vypovedal. Žalobca plnil žalovanej z dôvodu, že bol na plnenie zaviazaný právoplatným a vykonateľným rozhodnutím (rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 10C/ 99/2005-43 zo dňa 25.11.2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.06.2007 sp.zn. 1Co 14/2006), ktoré bolo následne zrušené (nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 407/08- 43 zo dňa 30.06.2010, ktorý zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.06.2007 sp.zn. 1Co 14/2006 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.01.2008 sp.zn. 4Cdo/279/2007 a vec vrátil na ďalšie konanie), a to dňa 03.08.2007 sumu 193 081 Sk (6409,12 eur). V ďalšom konaní Okresný súd Humenné vychádzajúc z toho, že žalovaný (v tomto konaní žalobca) plnil žalobkyni (v tomto konaní žalovaná) žalobu žalobkyne rozsudkom č.k. 10C 99/2005-244 zo dňa 3.4.2012 zamietol.

Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 2Co 116/2012, 2Co 117/2012, 2Co 118/2012 zo dňa 27.02.2013, rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 10C 99/2005-244 zo dňa 3.4.2012, okrem výroku o trovách konania, potvrdil (rozsudok v tejto časti nadobudol právoplatnosť dňa 02.05.2013). V súlade s právnym názorom vyjadreným odvolacím súdom v zrušujúcom rozhodnutí mal súd prvej inštancie za to, že žalobca plnil žalovanej z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Nakoľko plnenie žalobcu žalovanej malo základ v hmotnom práve pri posudzovaní nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia súd prihliadol na to, že na základe žalobcom zrušenej dohody o podielovej odmene za poskytovanie právnej pomoci žalovanou v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 8C/161/2003 vznikol žalovanej nárok na odmenu, ktorej výšku bolo potrebné zohľadniť pri posudzovaní žalobcom uplatneného nároku. Z pripojeného spisu Okresného súdu Humenné sp.zn. 8C/161/2003 mal súd za preukázané, že žalovaná poskytla žalobcovi právne služby, za vykonanie ktorých jej vznikol nárok na odmenu, a to za zastupovanie na pojednávaní dňa 04.03.2004, dňa 28.06.2004 a dňa 10.11.2004, písomné podanie zo dňa 22.03.2004 (doručené súdu 24.03.2004), písomné podanie zo dňa 08.07.2004 (doručené súdu dňa 15.07.2004)). Základnú sadzbu tarifnej odmeny súd prvej inštancie stanovil vo výške 870,07 eur (§ 13 ods. 1 a § 17 ods. 4 vyhlášky č. 163/2002 Z.z.), kedy prihliadol na to, že v konaní pred Okresným súdom Humenné sp.zn. 8C/161/2003 si žalobca uplatnil nielen nárok na náhradu nemajetkovej ujmy ale i nároky na uloženie povinnosti a za dôvodné mal priznať žalovanej aj nárok na režijný paušál vo výške 4,51 eur. Na základe uvedeného súd ustálil, že žalovanej za žalobcovi poskytnuté právne služby v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 8C/161/2003 vznikol nárok na odmenu celkom v sume 7.857,69 eur, t.z. nárok vo vyššom rozsahu ako si v konaní titulom bezdôvodného obohatenia uplatnil žalobca (v sume 6.409,12 eur). Dovodil tak, že na strane žalovanej nedošlo k vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcu, preto žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) podľa pomeru úspech vo veci a úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške náhrady ktorej súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

3. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, dôvodiac ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Poukázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 407/08-43 zo dňa 30.06.2021, majúci za to, že tento súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí neuviedol, hoci mu bol známy. Zároveň namietal, že súd prvej inštancie konal v rozpore s právnym názorom vysloveným ústavným súdom, keď uviedol, že žalovaná má nárok na tarifnú odmenu vypočítanú z hodnoty žiadaného finančného zadostučinienia. Ústavný súd SR v náleze sp.zn. I. ÚS 407/08 zo dňa 30.06.2010 konštatoval, že takýto spôsob odmeny je v rozpore s dobrými mravmi. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to že predmetom sporu, v ktorom žalovaná zastupovala žalobcu, bola žalobcom žiadaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 199 163,51 eur čo malo zodpovedať sume 2 000 000 Sk. Bolo nepochybným, že predmetom konania bola náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 2 000 000 Sk, táto čiastka však nezodpovedá sume 199 163,51 eur. Od tejto vady sa odvíja i nesprávny výpočet tarifnej odmeny. Vzhľadom k uvedenému považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne a ako nesprávny i výrok o trovách konania. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal mu nárok na náhradu trov konania ako celku.

4. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 28.02.2012 domáhal od žalovanej 1/ (SR – MS SR) zaplatenia sumy 6 409,12 eur, titulom nezákonného rozhodnutia a od žalovanej 2/ (D. E. F.) zaplatenia sumy 6 409,12 eur titulom bezdôvodného obohatenia. Poukázala na to, že dňa 05.04.2005 vystavila žalobcovi faktúru, v ktorej uviedla : „Fakturujem Vám právne služby podľa vyhl. 163/2002 Z.z. formou tarifnej odmeny podľa § 12 a nasl. cit. zák. vyhl. Podľa § 13 ods. 1 odmena za jeden úkon 16 650 Sk. Ku každému úkonu požadujem režijný paušál po 136 Sk podľa § 19 ods.3 cit., vyhl. a podľa dohody o podielovej odmene zo dňa 27.01.2004. Od dlžnej sumy je odpočítaná záloha. (206 345,40 – 7950 =198 395,40 Sk)“. Proti tejto faktúre žalobca nenamietal a podal žalobu o zaplatenie sumy 6409,12 eur, pričom v konaní výšku výpočtu odmeny nespochybňoval. Pokiaľ súd urobil mechanickú chybu pri prepočte sumy na eurá, to nič nemení na skutočnosti, že výpočet jej odmeny bol urobený správne. Preto považovala rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne a žiadala ho potvrdiť.

5. Žalobca sa k replike žalovanej nevyjadril.

6. Odvolací súd postupom podľa ust. § 382 CSP, majúc za to, že na vec sa vzťahujú ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci neboli použité a sú pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, vyzval strany, aby sa k možnému použitiu vo výzve citovaných ustanovení vyjadrili.

7. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov podaného odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 CSP) a na prejednanie veci v súlade s ust. § 384 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP nariadil pojednávanie na deň 11.06.2025 za účasti sporových strán. Na pojednávaní odvolací súd zopakoval dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie odvolacieho súdu, a to listinami založenými v súdnom spise a listinami nachádzajúcimi sa v pripojenom súdnom spise Okresného súdu Humenné sp.zn. 8C/161/2003, za súčasného splnenia podmienok podľa § 204 CSP. K vykonanému dokazovaniu sa strany sporu vyjadrili a podľa ich prednesu na odvolacom pojednávaní na svojich vyjadreniach (písomných, ústnych) vykonaných v súdnom spore zotrvali. Právne posúdenie odvolacieho súdu bolo vybudované na skutkových zisteniach založených na dôkazoch, ku ktorým sa strany sporu podľa priebehu konania na súde prvej inštancie a aj pred odvolacím súdom (zopakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu) mali možnosť vyjadriť a na tieto dôkazy reagovať.

8. Odvolací súd ako prvoradá konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP).

9. V súvislosti s opravným prostriedkom podaným žalobcom odvolací súd zdôrazňuje, že rozsah prieskumu vykonaného v rámci odvolacieho konania je zásadne daný odvolaním (§ 379 a § 380 CSP), podľa ktorého je odvolací súd viazaný návrhom odvolateľa, ktorý zahrňuje v sebe jednak kvalitatívnu ako i kvantitatívnu stránku a sám odvolateľ si spravdla určuje rozsah, v akom má byť napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom preskúmané a dôvody, z ktorých má byť preskúmané. Na základe uvedeného odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie len v rozsahu dôvodov odvolateľa uvedených v odvolaní.

10. V konaní pred súdom prvej inštancie sa žalobca žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 28.06.2012 pôvodne domáhal proti žalovanej 1/ (SR konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR) náhrady škody vo výške 6 409,12 eur spolu s prísl.- titulom nezákonného rozhodnutia a voči žalovanej 2/ (D. E. F.) vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 6 409,12 eur spolu s prísl.. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 06.10.2014 č.k. 4C/87/2013-274 žalobu žalobcu proti žalovanej 1/ (SR konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR) zamietol a žalovanej 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6 409,12 eur spolu s prísl. a nahradiť trovy konania vo výške 1 558,11 eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 22.05.2019 č.k. 7Co/12/2019-353 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby voči žalovanej 1/ potvrdil a žalovanej 1/ proti žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania a rozsudok súdu prvej inštancie v prisudzujúcom výroku a v závislom výroku o trovách konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. O nároku žalobcu proti žalovanej 2/ súd prvej inštancie rozhodol v poradí druhým rozhodnutím tak, že žalobu žalobcu proti žalovanej 2/ ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom k tomu, že konanie voči žalovanej 1/ (SR-Ministerstvo spravodlivosti SR) bolo právoplatne skončené, odvolací súd pri formulovaní výroku a v odôvodnení rozhodnutia pôvodne žalovanú 2/ ďalej označoval ako „žalovaná“.

11. Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“), advokát poskytuje právne služby za odmenu a má právo požadovať za ne primeraný preddavok.

12. Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky č. 163/2002 Z.z., pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí právnych služieb môže advokát dohodnúť s klientom spôsob a výšku zmluvnej odmeny. Výška zmluvnej odmeny musí byť v súlade s dobrými mravmi.

13. Podľa § 2 ods. 2 vyhlášky č. 163/2002 Z.z., ak nedôjde k dohode podľa odseku 1, na určenie odmeny advokáta sa použijú ustanovenia tejto vyhlášky o základnej sadzbe tarifnej odmeny.

14. Podľa 13 ods. 6 vyhlášky č. 163/2002 Z.z., ak nemožno hodnotu veci alebo práva vyjadriť v peniazoch alebo ak ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna desatina výpočtového základu.

15. Podľa § 16 vyhlášky č. 163/2002 Z.z., odmena patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom,
- b) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú aj začatú hodinu,
- c) písomné podanie na súd alebo iný orgán, alebo protistrane týkajúce sa veci samej,
- d) účasť pri vyšetřovacom úkone, pri oboznámení s výsledkami vyšetřovania, vyhľadávania a za konanie pred súdom alebo iným orgánom, a to za každé začaté dve hodiny a za každý úkon osobitne,
- e) vypracovanie právneho rozboru veci,
- f) rokovanie s protistranou, a to za každú aj začatú hodinu,
- g) návrh na predbežné opatrenie, ak dôjde k nemu pred začatím konania, odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení, návrh na obnovu konania, odvolanie, dovolanie, prípadne sťažnosť proti rozhodnutiu o návrhu na obnovu konania, podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona,
- h) vypracovanie listiny o právnom úkone alebo jej podstatné prepracovanie.

16. Podľa § 724 Občianskeho zákonníka, príkaznou zmluvou sa zaväzuje príkazník, že pre príkazcu obstará nejakú vec alebo vykoná inú činnosť.

17. Podľa § 730 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, príkazca je povinný poskytnúť príkazníkovi odmenu iba vtedy, ak bola dohodnutá alebo je obvyklá, najmä vzhľadom na povolanie príkazníka. Príkazca je povinný poskytovať odmenu, aj keď výsledok nenastal, ibaže nezdar konania bol spôsobený porušením povinnosti príkazníka.

18. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

19. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

20. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

21. K námietke odvolateľa, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods.1 písm. h) CSP) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

22. K odvolateľom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP (t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo.

23. V prejednávanej veci nebolo sporným, že žalobca plnil žalovanej na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia (rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 10C/ 99/2005-43 zo dňa 25.11.2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.06.2007 sp.zn. 1Co 14/2006), ktoré bolo následne zrušené a Okresný súd Humenné vo veci vedenej pod sp.zn. 10C/99/2005 vydal opätovne rozhodnutie, ktorým žalobu žalovanej (v postavení žalobkyne) voči žalobcovi (v postavení

žalovaného) zamietol (rozsudok zo dňa z 20.02.2012, č.k. 10C 99/2005-224), zohľadniac skutočnosť, že žalobca (v postavení žalovaného) po vydaní rozhodnutia žalovanej (v postavení žalobkyne) plnil.

24. Skutková podstata bezdôvodného obohatenia získaného plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, dopadá na tie prípady, kedy v čase poskytnutia plnenia existoval právny dôvod plnenia, ktorý však následne, v dôsledku ďalšej právnej skutočnosti odpadol, stratil svoje právne účinky. Ak právny dôvod plnenia podľa hmotného práva tu bol, tak potom trvá naďalej, bez ohľadu na to, či právoplatný a vykonateľný rozsudok (ktorý toto právo iba deklaroval) bol či nebol zrušený. Otázkou, či tu bola povinnosť plniť podľa hmotného práva a rozsah tejto povinnosti rieši súd v konaní o návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia ako predbežnú. Zrušením rozhodnutia, na základe ktorého bolo plnené, by došlo k bezdôvodnému obohateniu toho, komu bolo plnené, len vtedy, ak by právny dôvod plnenia reálne nespočíval v hmotnom práve (porovnaj aj uznesenie najvyššieho súdu z 23. novembra 2011, sp. zn. 5MCdo/17/2009).

25. Žalobca a žalovaná uzavreli dňa 27.01.2004 Dohodu o podielovej odmene za poskytovanie právnej pomoci (ďalej len „Dohoda“), predmetom ktorej bolo zastupovanie žalobcu v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné vedenom pod sp.zn. 8C/161/2003 (v konaní sa žalobca domáhal 1/ uloženia žalovanému v budúcnosti zdržať sa tvrdenia, že nedodrжал technologický postup, v dôsledku ktorého došlo dňa 09.12.2001 o 20.20 hod, k prevádzkovej havárii vo výrobní KL, stredisko depolymerizácie žalovaného, 2/ žiadal odvolanie tvrdenia žalovaného o zapríčinení prevádzkovej havárie zo dňa 09.12.2001 jeho zavinením, a to svojim zamestnancom, ako aj zamestnancom spoločnosti žalovaného a ospravedlnenia sa žalobcovi a 3/ náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 2 000 000 Sk). Pokiaľ došlo k ukončeniu zmluvy (odstúpením zo strany žalobcu) k 05.01.2005, táto skutočnosť nemôže ísť na ťarchu žalovanej. „Podľa názoru ústavného súdu, ak sťažovateľ so žalobkyňou platne uzavreli zmluvu o poskytnutí právnej pomoci, v ktorej si dohodli podielovú odmenu advokátky, a v bode VI zmluvy si účastníci špeciálne upravili možnosti odstúpenia oboch účastníkov a osobitne aj klienta, znamená to, že ak došlo k ukončeniu právneho zastúpenia z dôvodov na strane sťažovateľa, táto skutočnosť nemôže ísť na ťarchu advokátky a táto nemôže byť zbavená práva na odmenu za právne služby reálne poskytnuté do doby ukončenia zastupovania“ (náleží ÚS SR sp.zn. I.ÚS 407/08 zo dňa 30.06.2010).

26. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn. 5Cdo/102/2018 zo dňa 23.04.2020 vyslovil : „Zákon o advokácii neupravuje formálnu stránku právnych úkonov medzi advokátom a klientom, vôbec neukladá povinnosť uzatvoriť zmluvu o poskytovaní právnych služieb, ani výslovne neustanovuje, že uzatvorením tejto zmluvy vzniká právny vzťah medzi klientom a advokátom. Právna veda aj judikatúra zmluvu o poskytovaní právnej pomoci, považuje za zmluvu príkaznú (§ 724 a nasl. Občianskeho zákonníka). Odmena advokáta, ktorý poskytuje právne služby za odmenu sa spravuje zmluvou, ktorú uzavrel s klientom, v prípade že absentuje dohoda o odmene platia ustanovenia o advokátskej tarife. (§ 24 Zákona o advokácii)“.

27. Niet pritom rozumného dôvodu, aby žalovanej v prípade, ak síce bola dohodnutá podielová (zmluvná) odmena, avšak táto sa z dôvodu dodatočného zániku zmluvy pred obstaraním veci na vysporiadanie nároku advokáta na odmenu nemôže uplatniť, nebola za poskytnuté právne služby vyplatená žiadna odmena. I keď právo na odmenu v zásade advokátovi vzniká obstaraním záležitosti, ktorou je v súdnej veci zastupovanie v súdnom konaní, teda právoplatným skončením súdneho konania, zákon predpokladá zánik zmluvy o právnej pomoci aj predčasne, a to odvolaním plnomocenstva, ako sa to stalo aj v súdnej veci. Príkazca je povinný poskytnúť príkazníkovi odmenu aj keď výsledok nenastal, ibaže nezdar konania bol spôsobený porušením povinnosti príkazníka (§ 730 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Zákon o advokácii (§ 24 ods. 1) ako aj vyhláška č. 163/2002 Z.z. (§ 1 ods. 1) zakotvujú všeobecnú zásadu, podľa ktorej advokát poskytuje právnu pomoc za odmenu. Ak podľa § 2 ods. 2 vyhlášky č. 163/2002 Z.z. nedošlo k dohode o odmene sa na určenie odmeny advokáta použijú ustanovenia vyhlášky o základnej sadzbe tarifnej odmeny (§ 12 až 17). V zmysle ust. § 732 Občianskeho zákonníka, ak zanikla príkazná zmluva odvolaním, je príkazca povinný nahradiť príkazníkovi náklady vzniknuté do odvolania, utrpenú škodu ako aj odmenu zodpovedajúcu vykonanej práci.

28. Keďže v danom prípade pre nedokončenie obstarania záležitosti neprichádza do úvahy použitie ustanovení o podielovej odmene (zhodne sa vyjadril v bode 9.2. str. 14 nálezu aj ústavný súd ... „ Do úvahy neprichádza priznanie podielovej odmeny“), vznikol žalovanej nárok na priznanie odmeny tarifnej (§ 12 a nasl. vyhl. č. 163/2002 Z.z.). Na mieste je tak aplikovať ust. § 24 ods. 1 zákona o advokácii a §

1 ods. 1 prvá veta a § 4 vyhlášky č. 163/2002 Z.z., advokát poskytuje právne služby za odmenu, ktorej výška a spôsob určenia sa spravujú ustanoveniami tejto vyhlášky. Odmena patrí za jednotlivé úkony právnych služieb alebo úplné vybavenie veci alebo poskytovanie právnych služieb v určitom rozsahu alebo po určitý čas.

29. Pre posúdenie dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku (nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia) bolo zásadným predbežne posúdiť, či žalovanej a v akom rozsahu voči žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie odmeny za úkony právnej služby poskytnuté žalovanou žalobcovi v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 8C/161/2003.

30. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania (prihliadnuc na obsah v konaní pripojeného spisu Okresného súdu Humenné sp.zn. 8C/161/2003) za preukázané zo strany žalovanej poskytnutie (vykonanie) celkom 6 úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia 27.01.2004, účasť na pojednávaní 04.03.2004, podanie vo veci samej 24.03.2004, účasť na pojednávaní 28.06.2004, podanie vo veci samej 08.07.2004, účasť na pojednávaní 10.11.2004), ktoré závery súdu prvej inštancie odvolateľ v podanom odvolaní osobitne nenamietal. Odvolací súd tak pri vyhodnocovaní odvolacej argumentácie odvolateľa vychádzal zo skutkových záverov súdu prvej inštancie (bod 27 odôvodnenia) a v tomto rozsahu posudzoval aj odvolaciu argumentáciu odvolateľa.

31. V podanom odvolaní odvolateľ namietal závery súdu prvej inštancie v časti určenia výšky tarifnej odmeny za jednotlivé úkony právnej služby, majúc za to, že základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby mala vychádzať z ust. § 13 ods. 6 vyhlášky č. 163/2002 Z.z.. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že na určenie tarifnej hodnoty a tým aj základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je rozhodujúci okamih začatia poskytovania právnej služby. K tomuto okamihu je potrebné zisťovať cenu veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka. Za začiatok poskytovania právnej služby možno považovať uzavretie zmluvy o poskytnutí právnych služieb medzi advokátom a klientom, alebo udelenie plnomocenstva klientom advokátovi na zastupovanie v tejto veci, alebo vykonanie prvého úkonu vo veci na základe poverenia alebo pokynu klienta, alebo ustanovenie na to oprávneným orgánom.

32. V konkrétnej veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 8C/161/2003 išlo o spor o ochranu osobnosti (§ 13 Občianskeho zákonníka), imateriálne hodnoty ľudskej osobnosti (napríklad meno, česť, dôstojnosť, súkromie) predstavujú hodnoty, ktoré vyjadriť v peniazoch nie je možné, a proti neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti môže dotknutá osoba uplatniť primerané právne prostriedky[oprávnená osoba sa môže napríklad domáhať, aby sa od neoprávnených zásahov upustilo, domáhať sa zdržania neoprávnených zásahov (zdržovacia žaloba), prípadne aby sa odstránili následky neoprávnených zásahov (reštitučná žaloba); môže tiež žiadať poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba)]. Nakoľko z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Humenné sp.zn. 8C/161/2003 nebolo preukázané, že by počas poskytovania právnych služieb žalovanou žalobcovi v danom konaní došlo k spojeniu dvoch alebo viacerých vecí, nebolo dôvodným na vec aplikovať ust. § 17 ods. 4 vyhlášky č. 163/2002 Z.z..

33. I keď znenie vyhlášky č. 163/2002 Z.z. v rozhodnom čase neobsahovalo osobitné ustanovenie, ktoré by stanovovalo výšku tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo veciach ochrany osobnosti, odvolací súd vychádzajúc z názoru vyjadreného v judikatúre má za to, že tak ako sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby vo veciach ochrany osobnosti podľa vyhlášky č. 655/2004 (znenie účinné do 31.05.2009) určovala ako 1/13 výpočtového základu, analogicky v prejednávanej veci pri aplikovaní vyhl. č. 163/2002 Z.z. základnú sadzbu tarifnej odmeny žalovanej je potrebné stanoviť v súlade s ust. § 13 ods. 6 vyhl. č. 163/2002 Z.z., nakoľko konanie vo veci ochrany osobnosti je svojich charakterom konanie, ktorého hodnotu (veci alebo práva) nemožno vyjadriť v peniazoch alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami.

34. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn. 6M Cdo 7/2010 zo dňa 26.01.2011 vyslovil: „Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, že v konaní o ochranu osobnosti pre určenie hodnoty veci, od ktorej sa odvíja základná sadzba tarifnej odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby, nie je rozhodujúca výška požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (predstavujúca len jednu z foriem právnych prostriedkov ochrany tohto práva). Rozhodujúca je hodnota osobnostných práv, o ochranu ktorých v konaní ide. Keďže hodnotu týchto práv nemožno vyjadriť v peniazoch,

bolo potrebné základnú sadzbu tarifnej odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby určiť podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení do 31.5.2009 (v znení platnom v čase vykonania úkonov právnej služby), t.j. ako jednu trinástinu výpočtového základu. Tento výklad rešpektuje osobitný charakter konania o ochranu osobnosti, primeranosť výšky odmeny ako aj skutočnosť, že rozsah náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je výsledkom voľnej úvahy súdu. Správnosť takejto interpretácie v podstate potvrdila aj zmena právnej úpravy vykonaná vyhláškou č. 209/2009 Z. z. účinnou od 1.6.2009, ktorá vo veciach ochrany osobnosti určila hodnotu vecí pevnou sumou.

35. Vzhľadom k uvedenému má odvolací súd za to, že základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby bolo potrebné určiť v súlade s ust. § 13 ods. 6 vyhlášky č. 163/2002 Z.z., ako jednu desatinu výpočtového základu za rok 2004 (vyhl. č. 163/2002 Z.z.), t.j. sumou 45,14 eur. Zohľadniac tak skutkové závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní (pripojený spis Okresného súdu Humenné sp.zn. 8C/161/2013), odvolací súd ustálil, že žalovanej patrí za právne služby poskytnuté žalobcovi v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 8C/161/2003 odmena v celkovej výške 433,32 eur, a to za a) úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia 27.01.2004 (§ 16 odsek 1 písm. a) vyhl. č. 163/2002 Z.z.) tarifná odmena 45,14 eur, b) úkon právnej služby - účasť na pojednávaní 04.03.2004 (§ 16 odsek 1 písm. d) vyhl. č. 163/2002 Z.z.) tarifná odmena 2 x 45,14 eur t.j. 90,28 eur, c) úkon právnej služby - podanie vo veci samej 22.03.2004 (§ 16 odsek 1 písm. c) vyhl. č. 163/2002 Z.z.) tarifná odmena 45,14 eur, d) úkon právnej služby účasť na pojednávaní 28.06.2004 (§ 16 odsek 1 písm. d) vyhl. č. 163/2002 Z.z.) tarifná odmena 2 x 45,14 eur t.j. 90,28 eur, e) úkon právnej služby – podanie vo veci samej 08.07.2004 (§ 16 odsek 1 písm. c) vyhl. č. 163/2002 Z.z.) tarifná odmena 45,14 eur, f) úkon právnej služby - účasť na pojednávaní 10.11.2004 (§ 16 odsek 1 písm. d) vyhl. č. 163/2002 Z.z.) tarifná odmena 2 x 45,14 eur t.j. 90,28 eur a režijný paušál 6x 4,51 eur.

36. Zohľadniac zhorauvedené možno prijať záver, že žalovaná sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila sumou 5.975,80 eur (6409,12 eur – 433,32 eur), plnenie ktoré je povinná žalobcovi vydať, preto v tejto časti je potrebné posúdiť nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia ako dôvodný.

37. Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote, poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

38. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

39. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určeným v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

40. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného od 01.07.2010 do 31.01.2013 (ďalej len „Nariadenie“), výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

41. Keďže v Občianskom zákonníku pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je ustanovený čas plnenia, treba podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka vychádzať z toho, že ten, kto sa bezdôvodne obohatí, je povinný vydať bezdôvodné obohatenie tomu, na úkor koho sa bezdôvodne obohatil, len čo ho požiadal o splnenie, resp. do konca lehoty, ktorá mu bola vo výzve na plnenie určená. Forma výzvy predpísaná pritom nie je, ale v záujme právnej istoty bude vhodné zachovať písomnú formu. Časom splnenia záväzku vydať bezdôvodné obohatenie je teda prvý deň potom, kedy ten, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo, požiadal o plnenie, ak nie je ním určená iná (dlhšia) lehota na plnenie.

42. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ten, kto sa bezdôvodne obohatil, je v omeškaní s plnením záväzku z bezdôvodného obohatenia v zásade vtedy, keď ho nesplní v deň nasledujúci potom, kedy ho ten, na

úkor koho sa bezdôvodne obohatil, požiadal, resp. ho nesplní v posledný deň lehoty určenej vo výzve na plnenie. Od tohto dňa je ten, kto sa bezdôvodne obohatil, v omeškaní a je možné od neho požadovať aj úroky z omeškania (§ 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka).

43. Z vykonaného dokazovania v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo preukázané doručenie výzvy žalobcu na plnenie žalovanej pred podaním žaloby, preto za prvú výzvu na plnenie možno považovať až doručenie žaloby žalovanej dňa 31.07.2012 (čl. 43 spisu). Žalovaná bola teda povinná plniť žalobcovi nasledujúci deň po doručení výzvy na plnenie, t.j. 01.08.2012 a keďže neplnila, je tento deň (01.08.2012) prvým dňom omeškania. Až od tohto dňa je možné žalobcovi priznať úroky z omeškania. Vzhľadom k uvedenému bolo dôvodným priznať žalobcovi proti žalovanej nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 8,75 % ročne (od 11. júla 2012 výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky na úrovni 0,75 % + 8 %) od 01.08.2012 do zaplatenia a vo zvyšku (úrokoch z omeškania za obdobie od 21.09.2011 do 31.07.2012) nárok žalobcu treba považovať za nedôvodný. Pretože žalobca požadoval zaplatiť plnenie v lehote 3 dni od právoplatnosti, proti čomu žalovaná nenamietala, určil odvolací súd paričnú lehotu podľa § 232 ods. 3 CSP.

44. Ďalšími námietkami odvolateľa uvedenými v odvolaní a vyjadreniach k nim resp. v ďalších podaniach sa odvolací súd podrobne nezoberal, keď tieto nie sú spôsobilé prívodiť iné právne hodnotenie stavu vecí, sú v rovine úvah bez podloženia relevantných dôkazov. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“) vo svojich rozhodnutiach konštantne pripomína a odvolací súd sa s týmto v plnej miere stotožňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo strán konania na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05).

45. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd žalobu voči žalovanej zamietol podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5 975,80 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 01.08.2012 do zaplatenia a vo zvyšku výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobu voči žalovanej zamietol podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny potvrdil.

46. O trovách konania (celkových) odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1, 2 CSP a ust. § 396 ods. 1, 2 CSP. Vychádzajúc z toho, že žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 93,24 % (5975,80 : 6409,12) a žalovaná v rozsahu 6,76 %, preto odvolací súd rozhodol, že žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 86,48 % . O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

47. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).